

Santa Maria del Mont

P U B L I C A C I Ó M E N S U A L

DIRECTOR:

PERE VAYREDA i OLIVAS

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 1 PESSETA L'ANY
10 CÉNTIMS EL NÚMERO

(Amb llicència eclesiàstica)

La carretera del Mont

L'ANY 1929, d'immitent inici, serà per la Ciutat de Barcelona, i amb ella la nostra terra tota, un any de grans realitzacions. Dintre pocs mesos seran obertes a tot l'Univers, els amples portals de la muntanya de Montjuic que vindrà a assimilar-se en la sang generosa i vivificadora de la urbs barcelonina. L'Exposició Internacional d'Indústries elèctriques que s'obrirà dintre poc a Barcelona, serà el motiu pel qual infinites gernacions acudirán a casa nostra. Tots els camins de mar i terra que menen desde l'ample mon a la Ciutat de Barcelona, oferiran corrues d'anants i vinents avidíssims de saborejar l'encís del nostre patrimoni i l'encant que la Naturalesa ha vessat, pròdiga, per tots els indrets d'aquesta terra beneïda.

Per això ens és donat de veure com no és solament la Ciutat de Barcelona la qui s'abilla per al gran aconteixement; és tota la nostra terra qui es preocupa de resoldre els grans problemes que plantejarà l'activitat del turisme a casa nostra. Els grans centres de població catalana, organitzen llurs activitats, per a oferir a la curiositat del món, tot quan guarda un interès, sia qualsevol el seu ordre i la seva transcendència.

Les comarques de Girona, guarden tresors de primera qualitat. Els segles han cristal·litzat, a les nostres comarques, en formes úniques; i la disposició de les valls, de les muntanyes i de

la mar, és d'una bellesa decisiva. El fet d'escaure's, per altra part, la Ciutat de Girona, en la vora d'una de les rutes internacionals de primer ordre, ha de fer que, per mica de interès que hi hagi i per mica d'encert que imperi, els indrets d'aquests encontorns que cada dia enjoien els nostres ulls, sien objecte de les més grans corrents del turisme mundial. Figueres, centre de la famosa plana empordanesa, i també situada com Girona en el camí de França; Olot amb el cercle de les seves pomposes meravelles; La Bisbal, ciutat d'enllaç amb la imponderable Costa Brava que adorna la joia de la Ciutat de Guixols. ha d'ésser, tot, objecte de l'atenció del turisme. Els avui dirigents de les Municipaltats interessades, han de cuidar de estudiar les solucions adequades per a obtenir una organització que assegurí o fassi possible, al menys, l'eficàcia dels dies que estem en vigílies de viure.

Doncs bé: aquesta gernació que omplirà els combois carrilaires; que aixecarà la pols dels camins; que poblarà els carrers de les Ciutats i de les viles: quan s'encanti davant la plana empordanesa; quan admiri des dels revols de Serinyà a Banyoles la gràcia d'un llac gairebé verge de l'amor nostre; quan visiti els tresors de la vellúria que es guarden a Besalú; quan s'enfilli pels camins que menen als pobles muntanyencs que són marc de l'Empordà; i quan passi, rauent, per la carretera d'Olot a Figueres i llisqui els peus de la Muntanya del Mont; aquesta gernació, dic, podrà preguntar el nom de la muntanya que sosté el Santuari de

la Verge del Mont; podrà interessar-se pels diferents aspectes que presenta l'enorme massís del turó que és altar d'una imatge miraculosa; ralentirà la marxa, per admirar-ne la seva magestat; consultarà els itineraris i s'adonarà que la muntanya del Mont, mirador fantàstic, meravella natural de Catalunya, hostatge de la Gràcia de una Madona sorgida del cor alabastrí del terror, és mancada de camins... Cap indicador trobarà al llarc de les carreteres que s'extenen, com infinits llivants, que assenyalen l'ascensió a la Muntanya del Mont, reservada solament a aquells ardits excursionistes que arribaran a Catalunya i restaran saciats, de segur, d'altres meravelloses allures que arreu de la nostra terra enllemenen l'avidesa dels caminants

Els visitants en tindran prou amb la mudesa dels itineraris. Déu fassi que cap d'ells, ens preguntí per on s'enfila la carretera que mena al Santuari del Mont... puix ens cauria la cara de vergonya!

R. XIFRA I RIERA.

La Verge qui somriu

SOTA el cel claríssim de l'Empordà, una muntanya hi rellúu més que cap. Entre mig d'altres dues, hi dreça la seva magestàtica sobirania la Mare de Déu del Mont Muntanya de la fe, jo en diria, feta de terra seca i pedregosa en la qual les oliveres i els pins hi dreçen el dramalisme punyent de llurs branques i soques retortes. No és pas un desert aquesta Santa Muntanya: Vora el camí que mena al cim - camí de prometença, descarnat i ressec - hi vessen cada matí, a punta d'alba, el tresor d'una llàgrima de rou els brins d'herba finíssims; els clavells de bosc i la farigola aromosa.

La pau hi canta en tots els recers, en totes les seves contrades. A l'hora del capvespre - en els crepuscles de topaci empordanesos - s'alça d'aquest Mont Sagrat un cant de la Natura pietosa, de la Natura agraïda, de la Natura amb fe. El cant dels grills, la xerradissa

dels ocells, que s'ajochen sota la massa espessa dels pins, l'olor de terra mullada dels horts, els cants dels pagerols que retornen a la llar, tot puja amunt, amunt. I dalt de tot de la muntanya, baslida sobre un cingle, hi ha una capella humil i dintre d'ella una Verge que somriu.

Verge d'encantària que ha vist agenollada als seus peus un dia i un altre dia, tota una multitud lenta i devota que li demana bens, que li implora gràcies, que li dúu la flor de llur reconeixença.

I és en aquesta cleda humil, allunyada de la terra baixa, on hi han florit les pregàries fervoroses, on hi han brollat les llàgrimes més ardents

Far de pietat i d'amor, la Santa Muntanya de la Mare de Déu del Mont és la primera fita que alegra al empordanès que retorna a la terra.

Muntanya de vida eterna, els seus arbres no s'han vist mai esfullats. És en el verd del seu faldar que neix la larva de la fe i vola amunt, feta un papalló blanquíssim, a agemolir-se als peus de la Verge.

I Ella, magestàtica en el seu tron de ruda sobirania somriu sempre i diria's que de les seves pupil·les somortes i alabastrines en surt una onada d'amor i una benedicció de pau.

Quantes generacions no haurà vist agenollades! Quantes pregàries haurà escoltat! I en totes les romeries, en totes les visites que ha rebut, flairoses encara de bruc i romaní, hi ha escoltat el càntic exultant de la fe.

Per això aquesta Verge, sobirana empordanesa, des del seu tron de tosca magestat, contemplant els seus dominis que no limiten mars ni muntanyes, somriu, somriu amb un gest ample i divinal.

ALFONS PUIG

Barcelona, 18 Novembre 1928.

La Puríssima

Tantes Mare-de-Déus que us van davant,
 Mare de Déu de Desembre.
 Tantes Mare-de-Déus que tornaran
 - resar del temps fora una fembra -
 la Candalera amb son Infant,
 la que els dolors remembra,
 la que a l'Agost s'en va volant
 i la més dolça de Setembre.....

Tantes Mare-de-Déus que us van davant
 són embostes de llum com una sembra;
 la collita de llums entre les mans,
 sou vos, Mare de Déu de tots sants,
 Mare de Déu de Desembre !

* * *

Tanta claror de cel ens ha coïpit;
 tot suaument n'esdevindrà una queixa:
 - Mare de Déu, que sigui més petit
 el brill de llum, tot essent la mateixa;
 que sigui més humana dintre el pit;
 massa claror l'esqueixa.

I nedaran sobre la nit,
 tot piament com una deixà,
 les estrelles del neguit,
 - repós de llum que encara bleixa -
 les lluminàries a l'auspit
 i un blau de cel amorosí
 que fins la nit farà decreixe.

† JOAN BADIA.

Girona.

Notes Necrològiques

En acabar el present any de 1928, elevem una pregària en sufragi dels que durant el mateix, han lliurat la seva ànima a Déu i han estat durant la seva vida, exemplars devots de la nostra Verge.

Rememorem, el qui foren: Josep Bech de Careda i Olives, traspassat a la vila de Palafrugell; Maria del Pilar Aulet, vídua de Vayreda, qui morí a la Ciutat d'Olot.

CULTES

Misses a intenció de:

Dr. Macià, de Barcelona.
 Una novena a intenció d'un devot.
 Maria Roura, de Mayà.
 Emili Abulí, de Sagaró.
 Una devota, de Caixàs.
 Una devota, de Besalú,
 Una devota, de Vilafañim.
 Joan Salleres, de Vilasacra.
 Agna Sala, d'Alfar.
 Joan Casanyes, de Barcelona.

ADMINISTRACIÓ

Des d'aquesta secció hom donarà mensualment notícia als nostres llegidors de les quantitats recollides a favor del nostre Santuari, i de com s'inverteixen les almoines; sempre estaran a disposició dels donants de sumes superiors a 100 ptes. anuals, els comprovants que es guarden en aquest Santuari.

Almoines rebudes per la restauració d'aquest Santuari del Mont:

<i>Suma anterior.</i>	1021'95 ptes.
Tomàs Teixidor i Soler (Pedrinyà) Crespià.	100'00 .
Germans Casals, de Ripoll	25'00 .
Joan Llaudès, de Besalú	40'00 .
Joan Roura (Pedrinyà) Crespià.	1'00 .
Reverend Baldiri Pelegrí, de Vilajuiga	10'00 .
Reverend Dr. Joan Colom, de Collell	20'00 .
Vicens Pou, de Mayà	7'00 .
Lluís Pou, de Mayà.	5'00 .
Josep Casals, de Caixas	1'00 .
Narcisa Puigdemont, d'Argelaguer.	1'00 .
Senyor Roca, Gerent del Banc d'Olot	25'00 .
<i>Total.</i>	1256'95 ptes.

(Despeses per la restauració del Santuari)

<i>Suma anterior.</i>	1120'60 ptes.
ARRANJAMENT DE LES CAMPANES	
Per pujar a prendre mides de la ferramenta.	6'00 .
Per dos jornals	14'00 .
Per una abraçadera nova	22'00 .
Per dues dotzenes de claus.	2'40 .
Per dues dotzenes de puntes	1'20 .
Per vint xavetes per al perns	6'00 .
Per 50 colles de totes mides	12'50 .
Per sis volanderes	2'25 .
Per despeses de serres i llimes	2'50 .
<i>Total.</i>	1189'45 ptes.

Per subscripcions, estampes i goigs de Santa Maria del Mont a casa

Llibreria Francisco Geli, (Plaferia)	Girona
• Joan Geli (Albareda)	Girona
• F. Mátou, de	Banyoles
• Joan Benet, de	Olot
• Vidua Masdevall, de	Figueres
Mossèn Llambert Font	Sant Feliu de Guíxols

NOTICIARI

• Als nostres benivolguts subscriptors, i lectors en general, els desitgem gaudeixin de la més plena felicitat durant les tradicionals Festes del Neixement del Senyor, a l'ensem que tinguin un bon acabament i començ d'any.

• S'ha publicat una nova edició del Virolai de Santa Maria del Mont, amb la impressió de la Imatge que act és venera; lletra i música dels nostres goigs, i dades topogràfiques, històriques i geogràfiques.

• Per dues vegades, enguany, en el que va de fardor, ens hem vist rodejats d'una lleu califa de neu que ha desaparegut a la primera ullada del sol.

• El 6 del passat Novembre prengué possessió de la Parròquia de Cadaquès, nostre amic i subscriptor Mossèn Joaquim Estanyol.

• Al Monestir de Montserrat el mes darrer de Novembre, commemoraren les seves noces d'argent els esposos Pere Vayreda d'Olivas, director d'aquesta FULLA, i Maria Bech de Careda, veïns de Lladó.

Molt ens plau de felicitar als nostres bons amics i desitjar-los-hi molts anys de vida.

• Ha lliurat la seva ànima a Déu, el Doctor Llompardí, Bisbe que fou d'aquesta Diòcesi.

• També ens cal registrar els traspessos de Mossèn Tomàs Geli, Rector de Riudellots de la Selva; i Mossèn Sebastià Costa, coadjutor de S. Jaume de Llierca. A. C. S.

• De la senyoreta Anna Lleonsí de Perejada hem rebut una participació de la rifa de Nadal que generosament ofereix a favor del Santuari. Moltes mercès.

• De la secció del Centre Eucarístic de Cassà de la Selva hem rebut un formós vel humeral vermell. Serà de gran utilitat per el culte d'aquesta Iglésia. Ben agraïts

• Ens associem al dol de Cassà de la Selva produït per el desgraciat accident d'automòbil que consternà tota la població. Una pregària i una llàgrima de commiseració demanem a tots els nostres llegidors

Gràcies espirituals

El Santíssim Pontifex Clement VII, en rescripte de 26 gener 1539, concedí 100 dies d'indulgència a tots els qui visitin la sagrada imatge de Nostra Dona del Mont. L'Il·lustríssim i Reverendíssim Sr. Bisbe de Girona Dr. Dionis Castaño Bermúdez, concedí 40 dies d'indulgència a tots els qui visitin el Santuari; altres 40 dies per cada Salve que es resi davant la imatge de la Verge del Mont; altres 40 dies per cada Salve que es resi en qualsevol lloc des d'on es vegi el Santuari; i altres 40 a tots quants facin caritat per la conservació i reparació del Santuari. Iguals indulgències concedí l'Excm. i Illrm. Sr. Dr. Florenci Lorente i Montón, i a més concedí 40 dies d'indulgència a tots els qui confessin i combreguin en el temple del nostre Santuari. Les mateixes gràcies espirituals concedí també l'Illrm. Dr. Constantí Bonet Zanuy amb motiu de sa visita; i a més concedí 40 dies per cada Pare Nostre; altres 40 per cada Ave Maria; altres 40 per cada Credo, i altres 40 per cada Salve que resin els devots davant la Imatge de Nostra Senyora.

El 25 de juny de 1828, el qui fou Illrm. Bisbe de Girona, concedí així mateix 40 dies de perdó als qui resin una Salve a la vista d'aquest Santuari; altres 40 dies als qui facin caritat per la seva conservació. El Sant Pare té concedida una indulgència plenària en forma de jubileu als qui visitin aquest Santuari els dies de Sant Joan de Juny, de la Mare de Déu d'Agost i de Setembre, igualment que en llurs octaves.

El primer de Juny de 1629, l'Illrm. Dr. Gil Manrique, bisbe de Girona, concedí 40 dies d'indulgència als qui visitin la Verge del Mont en les festivitats de Pasqua de Pentecostès o qualsevol festivitat de Maria.

Recentment, l'Illrm. Sr. Bisbe d'aquesta Diòcesis Dr. Josep Vila Martínez ha concedit 50 dies d'indulgència a tots els qui amb llurs almoines contribueixen a la conservació del Santuari.